

**KEFAHAMAN WANITA ISLAM TERHADAP HAK-HAK SELEPAS
PERCERAIAN: KAJIAN KES DI DAERAH SEBERANG PERAI TENGAH**

**INSTITUT PENYELIDIKAN, PEMBANGUNAN
DAN PENGKOMERSILAN
UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA
40450 SHAH ALAM, SELANGOR
MALAYSIA**

DISEDIAKAN OLEH :

**ZULKIFLI BIN DAHALAN
SITI NORAINI BINTI SULAIMAN
ALHAN FARHANAH BINTI ABDUL RAHIM**

JUN 2007

ISI KANDUNGAN

KANDUNGAN	HALAMAN	
Penghargaan	ii	
Isi Kandungan	iii	
Senarai Jadual	vi	
Senarai Graf	x	
Abstrak	xi	
BAB 1	Pengenalan	
1.1	Pendahuluan	1
1.2	Penyataan Masalah	3
1.3	Objektif Kajian	4
1.4	Hipotesis	4
1.5	Rasional Kajian	5
1.6	Panduan Laporan	5
BAB 2	Kajian Literatur	
2.1	Pengenalan	7
2.2	Laporan Unit Kaunseling Mahkamah Rendah Syariah Daerah Bukit Mertajam	7
2.3	Sorotan Karya	20
2.4	Ringkasan	21
BAB 3	Enakmen Undang-Undang Keluarga Islam Negeri Pulau Pinang	
3.1	Pengenalan	23
3.2	Enakmen Undang-undang Keluarga Islam	23
3.2.1	Definisi	23
3.3	Pembubaran Perkahwinan	24
3.4	Mutaah	25

3.5	Nafkah Isteri	25
3.6	Nafkah Anak	27
3.7	Hadhanah atau Penjagaan Kanak-kanak	29
3.8	Penjagaan ke Atas Diri dan Harta	32
3.9	Isu Semasa	36
3.10	Ringkasan	38
BAB 4	METODOLOGI	
4.1	Pengenalan	40
4.2	Metod Kajian	40
4.3	Ringkasan	43
BAB 5	ANALISIS KAJIAN	
5.1	Hak-hak Wanita Semasa Perceraian	44
5.2	Tuntutan Yang Boleh Diperolehi Daripada Bekas Suami Di Mahkamah Syariah	45
5.3	Kefahaman Mengenai Hak Untuk Bantuan Guaman	46
5.4	Kefahaman Mengenai Mutaah	47
5.4.1	Kefahaman Mengenai Bentuk Mutaah Yang Boleh Diberi Oleh Suami Jika berlaku Perceraian	48
5.4.2	Kefahaman Terhadap Penetapan Mutaah	50
5.4.3	Kefahaman Terhadap Hak Mahkamah Syariah dalam Memutuskan Kadar Mutaah	51
5.5	Kefahaman Terhadap Maksud Nafkah Eddah	52
5.5.1	Kefahaman Tujuan Sebenar Islam Menetapkan Tempoh Eddah dan Hikmahnya	53
5.5.2	Kefahaman Tentang Tuntutan hak- hak Nafkah Eddah	58
5.6	Kefahaman Maksud Hadhanah	65
5.6.1	Kefahaman Terhadap Tuntutan Hadhanah,	

	Syarat dan Kelayakan	66
	5.6.2 Tempoh Penjagaan Sepanjang Hadhanah	69
5.7	Kefahaman Tentang Nafkah, Syarat dan Bentuk Nafkah	73
5.8	Kefahaman Tentang Harta Sepencarian	77
5.9	Kesimpulan	79
BAB 6	KESIMPULAN DAN CADANGAN	
6.1	Kesimpulan	80
6.2	Cadangan	82
SENARAI RUJUKAN		84
LAMPIRAN A	BORANG SOAL SELIDIK	

ABSTRAK

Wanita dan Undang-undang Keluarga Islam adalah antara topik yang sering mendapat perhatian. Pelbagai pihak muncul dengan imej untuk memberikan pembelaan dan ada ketikanya ia lebih menampilkan kejahilan kita sendiri terhadap undang-undang yang sepatutnya bersifat melindungi. Tuntutan yang membabitkan mengenai harta adalah antara perkara yang terdapat dalam peruntukan kekeluargaan Islam. Ia meliputi tuntutan membabitkan nafkah anak, isteri, harta sepencarian dan seumpamanya. Kes-kes perbicaraan tentang tuntutan ini jika tidak ditangani dengan baik akan mengundang pertelingkahan antara pihak suami dan juga isteri. Mahkamah Syariah adalah saluran bagi menyelesaikan sebarang perbalahan berkaitan dengannya. Kemungkinan timbul beberapa kesulitan ketika berurusan bagi menyelesaikan permasalahan ini. Liputan mengenai ini dapat diikuti melalui akhbar dan seumpamanya. Ia adalah antara isu yang diketengahkan untuk menampakkan betapa sukarnya wanita ketika berurusan dengan Mahkamah Syariah. Wanita sering digambarkan tidak diberi pembelaan sewajarnya dalam kes-kes yang membabitkan diri mereka. Namun persoalan yang wajar diketengahkan, adakah kebanyakan wanita memahami mengenai peruntukan hak-hak yang boleh dituntut mereka selepas berlakunya perceraian sepertimana yang terkandung dalam Enakmen Undang-undang Keluarga Islam. Bagi mengenalpasti kefahaman mengenai isu ini, pada Jun 2004 kajian mengenai ini telah dijalankan melalui pengedaran borang soal selidik kepada kaum wanita di kawasan Bukit Mertajam, Perai dan Permatang Pauh dalam Daerah Seberang Perai Tengah, Pulau Pinang.